

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 71688-12-20 י.ק. ואח' נ' ג.ז.ק. ואח'

1

מספר בקשה: 23

בפני: כב' השופטת פאני גילת כהן

מבקשים

1. י.ק.
2. ש.ק.
3. ח.ק.
4. ר.ע.
5. י.מ.

מיוצגים באמצעות עו"ד בועז קראוס / ואו עו"ד עמית אלזם

מתנגדות

1. ג.ז.ק.

מיוצגת באמצעות עו"ד ניסים שלם

2. נ.ל.ק.

3. ב.ע.ק.

מיוצגות באמצעות עו"ד יוסף גביזון ו/או עו"ד דקלה אסייג ירמיהו

4. ש.א. סוג זיהוי צד ב'

מיוצגת באמצעות עו"ד עודד נשר

החלטה

2

עניינה של ההחלטה שלפנינו הוא בשאלה האם במסגרת ההליך דנא הנסוב סביב שאלת תוקפה של צוואת המנוח ... ז"ל והכרעה, בין היתר, בשאלת כשרותו לצוות, ניתן לעשות שימוש בחוות הדעת הרפואית שהוגשה לבית משפט זה ע"י מומחה מטעמו בהליך האפוסטרופסות שהתנהל לפניו בעניינו של המנוח טרם הלך לעולמו.

7

8

רקע כללי

9

1. כידוע, התנהלו בבית משפט זה משך שנים הרבה הליכים שונים ורבים בין הצדדים, אחים ואחיות לבית משפחת ..., והוא מעורה היטב בפרטי הסכסוך ביניהם.

12

2. בהיותו בין החיים התנהלו בעניינו של המנוח ... ז"ל (להלן: "המנוח") הליכי אפוסטרופסות, שהמאוחר מביניהם נפתח לפני כארבע שנים (א"פ 41229-11-17), במסגרתו מונה פרופ' ... כמומחה מטעם בית המשפט (להלן: "המומחה") לשם הגשת

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 71688-12-20 י.ק ואח' נ' ג.ז.ק. ואח'

חוות דעת בעניין דרכי הטיפול במנוח, נוכח מחלוקת שהייתה בין הצדדים בנוגע לאופן הטיפול בו (החלטה מיום 20.02.2018).

3. ביום 21.03.2018 ניתנה החלטה משלימה במסגרתה נקבע, בין היתר, לאמור: **"ככל שהמומחה יסבור על פי שיקול דעתו המקצועי, כי יש לבצע לנבדק בדיקות נוספות, לרבות לצורך בירור מצבו המנטאלי- מערכתי, הרי שהוא מוסמך לעשות כן"**.

4. במסגרת החלטה נוספת שניתנה ביום 19.06.2018 התבקש המומחה לבחון כשרותו של המנוח ליתן יפוי הכוח הרפואי אשר נחתם על ידו ביום 25.09.2014 ולהתייחס גם לטענות המתנגדות לפיהן המנוח איבד כשרותו המשפטית כבר בחודש מאי 2011.

5. חוות הדעת של המומחה הוגשה לתיק בית המשפט ביום 26.09.2018 (להלן: **"חוות הדעת"**) ובמסגרתה נקבע, בין היתר, לאמור: **"...לכן, הרושם הוא כי התחילה התדרדרות במהלך שנת 2010 ועל פי התייעוד יותר סביר להניח כי כבר במאי 2011 לא היה מר ... כשיר לביצוע פעולות משפטיות. בשנים שלאחר מכן חלה התדרדרות נוספת במצבו וב-25.09.14 על סמך מרבית החומר שבפני לא היה כשיר משפטית, וכי כיום הוא סיעודי לחלוטין, ירוד קוגניטיבית, אינו מתקשר ואינו מסוגל לדאוג לענייניו. וכיום יש לקבוע כי מר אינו כשיר מבחינה קוגניטיבית לבצע פעולות משפטיות ויש למנות בעבורו אפוטרופוס קבוע על גופו ורכושו כאחד"** (ראו עמ' 6 לחוות הדעת).

6. כן יצוין, כי נוכח מחלוקת בין הצדדים גם בנוגע לבדיקת המנוח בידי המומחה ובקשות רבות שהוגשו בעניין זה לבית המשפט ועל יסוד עמדת האפוטרופוס לדין שמונה לו בשעתו, נקבע ביום 19.06.2018 כי המומחה יערוך חוות דעתו על יסוד המסמכים הרפואיים שהוצגו בפני בית המשפט בלבד וללא בדיקה של המנוח.

7. המבקשים עתרו לפסילת חוות הדעת בין היתר על יסוד הטענה, כי המתנגדות הציגו בפני המומחה מסמכים רפואיים וחוות דעת פרטית שהוכנה עבורו, ובכך נפגעה האובייקטיביות שלו והדבר השפיע על עבודתו והיטה את ממצאי חוות הדעת.

8. בהחלטה שניתנה ביום 27.11.2018 נדחתה הבקשה לפסילת חוות הדעת, תוך שנקבע, כי על אף שהמומחה נחשף לחוות דעתו של רופא אחר טרם מתן חוות הדעת, אין המדובר בפגם היורד לשורש העניין ומצדיק פסילת חוות הדעת על אחר. משכך נקבע, כי טרם מתן סעד כה קיצוני לו עתרו המבקשים, כאמור, יש למצות ההליכים המוסדרים בתקנות סדר האזרחי בכל הנוגע לחוות דעת של מומחים הממונים ע"י בית

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 71688-12-20 י.ק ואח' נ' ג.ז.ק. ואח'

- 1 משפט זה, לרבות הפניית שאלות הבהרה למומחה ובמידת הצורך זימונו לחקירה על
2 חוות דעתו.
3
4 9. המבקשים לא ערערו על החלטה זו ופעלו על פיה, ובהמשך אף ניתנה החלטה המורה
5 על זימון המומחה לחקירה על ממצאי חוות הדעת.
6
7 10. למרבה הצער, ביום 28.02.2020 וטרם קיום הדיון שנועד לחקירת המומחה, הלך
8 המנוח לעולמו, ומשכך בא הליך האפוסטרופסות אל קצו. מסתמא, אפוא, התייתר
9 הצורך במתן הכרעה בעניין תוקפה של חוות הדעת ו/או משקלה.
10
11 11. לאחר לכת המנוח לעולמו הוגשה ע"י המבקשים בקשה למתן צו לקיום צוואתו מיום
12 22.06.2014 (להלן: "הצוואה"), ומשהמשיבות הגישו התנגדות לה, הועברו ההליכים
13 בעניין עיזבון המנוח ובהם גם ההליך שבכותרת, לדיון בפני בית משפט זה.
14
15 12. במסגרת הדיון בהליכי העיזבון האמורים עותרות המתנגדות, ביחד ולחוד, כי ייקבע
16 שכוחה של חוות הדעת יפה גם בהליכי העיזבון, ולמצער כי בית המשפט יורה
17 שהמומחה ולא אחר ייתן חוות הדעת גם בעניין כשרותו של המנוח לצוות במועד עריכת
18 הצוואה.
19
20 13. המבקשים מתנגדים מכל וכל, כי במסגרת הליכי העיזבון ייעשה שימוש בחוות הדעת
21 ומתנגדים גם למינוי פרופ' נוי כמומחה מטעם בית המשפט לשם הגשת חוות דעת
22 חדשה בעניין כשרותו של המנוח לצוות. לשיטתם, ככל שהמתנגדות עומדות על בקשתן
23 למינוי מומחה בהליכי העיזבון, כי אז יש למנות מומחה אחר.
24
25 14. זוהי, אפוא, המחלוקת בין הצדדים נושא ההחלטה שלפנינו – האם יש לעשות שימוש
26 בחוות הדעת גם בהליכי העיזבון לשם בחינת כשרותו של המנוח לצוות, אם לאו.
27
28 **דיון והכרעה**
29 15. כאמור, מינוי המומחה במסגרת הליך האפוסטרופסות נעשה לשם בחינת כשרותו
30 המשפטית של המנוח ליתן ייפוי הכוח הרפואי שנחתם על ידו ביום 25.09.2014.
31
32 16. הצוואה נושא ההליך שבכותרת נחתמה בידי המנוח ביום 22.06.2014, כשלושה
33 חודשים טרם החתימה שלו על ייפוי הכוח הרפואי האמור.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 71688-12-20 י.ק ואח' נ' ג.ז.ק. ואח'

1

2

3 17. בחוות הדעת נקבע, בין היתר, ע"י המומחה, כי סביר שהמנוח לא היה כשיר לביצוע
4 פעולות משפטיות כבר מאז חודש מאי 2011, ומכאן שלפחות לכאורה מסקנות
5 המומחה וממצאי חוות הדעת רלוונטיים גם ביחס למועד עריכת הצוואה.

6

7 18. על פניו נראה, אפוא, כי יש ממש בטענת המתנגדות לפיה יש לעשות שימוש בחוות
8 הדעת גם אגב הדיון בהליכי העיזבון, בהינתן כי עסקינן בבחינת סוגיה זהה בשני
9 ההליכים: כשרות אדם מסוים, המנוח, לבצע פעולות משפטיות בתקופה מסוימת,
10 הנשענת על חומר גלם זהה, ולכן לכאורה אין הצדקה למינוי מומחה אחר.

11

12 19. אף על פי כן, מצאתי, כי בראי כלל הנסיבות האופפות ההליכים שלפניי, כפי שיפורט
13 להלן, לקבל עמדת המבקשים ולדחות בקשת המתנגדות, תוך שיובהר כבר כעת כי אין
14 בכך משום ביקורת חלילה על עבודת המומחה ו/או הטלת דופי במקצועיותו ו/או
15 ביושרו.

16

17 20. כאמור, המבקשים עתרו לפסילת חוות הדעת בהתבסס על הטענה שהמתנגדות חשפו
18 בפני המומחה, שלא כדין, מסמכים רפואיים רבים בעניינו של המנוח, לרבות חוות דעת
19 של רופא, אשר הוזמנה על ידן.

20

21 21. בהחלטה מיום 27.11.2018 במסגרתה נדחתה הבקשה לפסילת חוות הדעת נעשתה
22 הבחנה בין מסמכים רפואיים "רגילים" בעניינו של המנוח, אשר עפ"י הדין לא הייתה
23 כל מניעה להצגתם ע"י המתנגדות בפני המומחה ובין חוות הדעת הרפואית שהוזמנה
24 על ידן, וכך נקבע שם: "אכן, עפ"י הוראות הדין אין להציג בפני מומחה שמונה ע"י
25 בית המשפט טרם עריכת חוות הדעת מטעמו חוות דעת של מומחה אחר באותו עניין,
26 על מנת לשמור על אובייקטיביות המומחה ולמען מראית פני הצדק.

27

28 עם זאת, בשלב זה של הדיון איני סבורה, כי מדובר בפגם היורד לשורשו של עניין
29 המצדיק פסילת חוות הדעת על הסף. מדובר בסעד קיצוני מאד, אשר על פניו אינו
30 עולה בקנה אחד עם טובתו של מר ..., ומשמעותו היא בהכרח עיכוב ניכר בבירור
31 ההליכים בעניינו, בפרט עת מדובר בהליכים ממושכים ומורכבים, המתנהלים שנים

32

33 רבות בצל קונפליקט בעצימות גבוהה ביותר ונוכח התנהלות הצדדים שניהם.
34 בנסיבות המקרה שלפניי, שעה שמדובר במומחה בית המשפט על כל הנובע ומשתמע
מכך, ובשים לב להיקף הרב של החומר הרפואי אליו הוא נחשף, ומשלא ניתן בשלב
זה לקבוע מה היה משקלה של חוות הדעת של ..., אם בכלל, בממצאי חוות הדעת של

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 71688-12-20 י.ק ואח' נ' ג.ז.ק. ואח'

1 מומחה בית המשפט, סבורני כי טרם מתן הסעד הקיצוני המבוקש של פסילת חוות
2 הדעת, יש ללכת בדרך שהתווה מחוקק המשנה ולהגיש שאלות הבהרה למומחה,
3 ולאחר שתתקבלנה תשובותיו וככל שהמבקשים יעמדו על בקשתם, פתוחה בפניהם
4 הדרך לבקש זימונו לחקירה על חוות הדעת, ובכך תיפרס בפני בית המשפט התמונה
5 המלאה ויהא בידו להתרשם באופן בלתי אמצעי מעבודת המומחה ולבחון את משקלה
6 של חוות הדעת של ... במסקנות חוות הדעת של המומחה ובממצאיו".

7
8 22. עינינו הרואות, כי במסגרת הליך האפוסטרופסות נקבע שחשיפתה של חוות הדעת
9 הרפואית מטעם המתנגדות בפני המומחה מעוררת קושי ועלולה להטיל מום בחוות
10 דעתו, ברם טרם בירור העניין לא ניתן היה להעריך את מידת ההשפעה של עובדה זו
11 על עבודת המומחה ועל ממצאי חוות הדעת.

12
13 23. כפי שעולה מן ההחלטה שצוטטה לעיל, בנקודת הזמן ההיא ונוכח הסעד לו עתרו
14 המבקשים, ועל רקע הנסיבות הרלוונטיות לעת ההיא, לרבות אופיו של ההליך
15 במסגרתו ניתנה ההחלטה האמורה, מצבו המתדרדר של המנוח והצורך במתן הכרעה
16 בעניינו, הימשכות ההליכים ומספרם הרב, לא נעתרתי לבקשה לפסילת חוות הדעת.

17
18 24. עם זאת, פשיטא כי כעת בבוא בית המשפט לבחון האם נכון וראוי יהא לעשות שימוש
19 בחוות הדעת, אשר כבר נקבע כי נפל פגם מסוים בהליך הכנתה, גם במסגרת הליכי
20 העיזבון אשר באו אל העולם עם הסתלקות המנוח ממנו, ועת מטעם זה ולמרבה הצער
21 חלק מן השיקולים שניצבו בבסיס ההחלטה האמורה (במסגרתה נדחתה הבקשה
22 לפסילת חוות הדעת), אינם רלוונטיים עוד, משמדובר בהליך המצוי בראשיתו, הרי
23 שלצורך ההכרעה במחלוקת שבלב ההחלטה דנא מערך השיקולים ונקודת האיזון
24 ביניהם משתנים.

25
26 25. עוד יצוין, כי לשיטתי הרציונל שמאחורי שימוש בחוות דעת שניתנה בעניין כשרותו של
27 אדם במסגרת הליך אפוסטרופסות שהתנהל בעניינו גם בהליכי העיזבון המתנהלים
28 לאחר פטירתו נעוץ ביתרון הרב הגלום בכך שהמומחה אשר נתן את חוות הדעת בדק
29 את המנוח בהיותו בחיים והתרשם ממנו באופן בלתי אמצעי, שהרי ידוע, כי אחד
30 האתגרים המשמעותיים בפניהם ניצב בית המשפט בהליכי עיזבון, אשר בלבם שאלת
31 תוקפה של צוואה, הוא העדרו של גורם המפתח בהליך ממנו, והניסיון להתחקות אחר
32 רצונו ואחר כשרותו עובר לעריכת צוואתו. לפיכך, מקום בו מומחה מטעם בית המשפט
33 בדק את המנוח בעודו בחיים ונתן חוות דעת בעניין כשרותו לביצוע פעולות משפטיות,
34 יש בכך כדי להקל על ההכרעה ולסייע בהגעה לחקר האמת. דא עקא, שבנסיבות

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 71688-12-20 י.ק ואח' נ' ג.ז.ק. ואח'

המקרה דנא לא כך הם פני הדברים, כאמור, שעה שהמומחה לא פגש במנוח ולא בדק אותו, וחוות הדעת ניתנה על יסוד המסמכים הרפואיים בלבד.
בכך אין, למעשה, כל יתרון לחוות הדעת על פני חוות דעת אחרת שתינתן על יסוד החומר הרפואי בעניינו של המנוח.

26. יוזכר, כי הליך האפוסטרופסות נגדע באבו עקב פטירת המנוח, טענות המבקשים בעניין תוקפה של חוות הדעת לא התבררו עד תום, וממילא לא נקבעו ממצאים בעניין זה. ודוק, בראי ההחלטה מיום 27.11.2018 בנסיבות המקרה דנא עשויה הייתה להיות לחקירת המומחה על חוות הדעת תרומה נכבדה בהכרעה בעניין תוקפה של חוות הדעת.

27. אמנם ניתן היה להשלים במסגרת הליכי העיזבון הבירור בעניין תוקפה של חוות הדעת ולקבלה כחוות דעת של מומחה מטעם בית המשפט כפוף לזכות הצדדים לחקרו על ממצאיה, ברם לא מצאתי לאמץ פתרון זה בהינתן העובדה שעסקין בחוות דעת שנערכה לפני למעלה משלוש שנים, עצימות הסכסוך בין הצדדים והתנהלותם בהליכים הקודמים. בנסיבות אלו לא יהא בכך כדי לייעל בירורם של הליכי העיזבון, כי אם לסרבנם.

28. כן יצוין, כי לטענת המבקשים, בתשובותיו לשאלות ההבהרה שלהם ציין המומחה, כי מיד לאחר שהושלמה מלאכת כתיבתה של חוות הדעת הוא גרס את מלוא המסמכים הרפואיים בעניינו של המנוח שהוצגו לפניו. יוער, כי מעיון בהליכים הקשורים לא אותרו תשובות המומחה לשאלות ההבהרה (ויוזכר, כי מדובר בהליכים רבים המונים אלפי מסמכים). עם זאת, איני מוצאת להטיל ספק בדברי ב"כ המבקשים, אשר ציטט את דברי המומחה. הנה כי כן, ככל שהמומחה אכן גרס מלוא המסמכים הרפואיים בעניינו של המנוח מיד עם הגשת חוות הדעת, יש בכך כדי לפגוע בהליך הבירור בעניין תוקפה של חוות הדעת, וראו בעניין זה החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב (מפי כב' השופט ש. שוחט המוזכרת ע"י המבקשים בטיעוניהם) (רמ"ש (ת"א) 16782-02-20, א.ש נ' א.ב., פורסם במאגרים האלקטרוניים). פשיטא, כי אין בעובדה זו כשלעצמה להצדיק פסילת חוות הדעת ו/או התעלמות ממנה ומן הממצאים הקבועים בה, ברם משקלם המצטבר של הנימוקים המובאים לעיל והנסיבות האופפות הפרשה דנא, מטה הכף אל עבר דחיית הבקשה לקבלת חוות הדעת כחוות דעת של מומחה מטעם בית המשפט בהליכי העיזבון בשאלת כשרותו של המנוח לצוות.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 71688-12-20 י.ק ואח' נ' ג.ז.ק. ואח'

29. לפיכך באתי, כאמור, למסקנה כי במקרה דנא על נסיבותיו באשר עיקרן הובא לעיל, 1
יהא זה ראוי, נכון ויעיל להורות על הגשת חוות דעת חדשה בזיקה להליך דנא ולא על 2
שימוש בחוות הדעת שהוגשה בהליך האפוסטרופסות. 3
ודוק, מסקנה זו מתבקשת, לטעמי, ולו כדי לחסוך ההתדיינות המחודשת בעניין תוקפה 4
של חוות הדעת, משיקולי יעילות ולמען מראית פני הצדק, בהינתן עצימות הסכסוך 5
המשפחתי, הטענות בעניין היקף העיזבון והתנהלות הצדדים במסגרת ההליכים בבית 6
משפט זה המשתרעת על פני שנים רבות. 7
8
30. כן, ובהתבסס על אותם נימוקים לא מצאתי למנות שוב את פרופ' ... כמומחה לשם 9
בחינת כשרותו של המנוח לצוות ומתן חוות דעת בעניין. 10
11
31. ודוק, נוכח השגות המבקשים באשר הועלו במסגרת ההליך הקודם בהתייחס לעבודת 12
המומחה ובפרט הטענות בעניין חשיפתו לחוות דעת פרטית שניתנה בעניינו של המנוח 13
ועל מנת שבחינת כשרות המנוח לצוות תחל מדף חלק ונקי ותובטח אובייקטיביות 14
מרבית של המומחה שימונה ולמען מראית פני הצדק וטוהר ההליך, בהינתן כי 15
המומחה כבר חווה דעתו באשר לכשרותו המשפטית של המנוח, מצאתי כי הפתרון 16
המיטבי במקרה דנא הוא מינוי מומחה חדש. 17
18
32. יובהר שוב, כי אין בהחלטה זו משום ביקורת או הבעת דעה שלילית חלילה על 19
מקצועיותו של פרופ' ... ו/או על עבודתו ו/או על יושרו, כי אם בחירת בית המשפט 20
לנקוט משנה זהירות ולהבטיח קיומו של הליך יעיל והוגן על רקע נסיבותיו של המקרה 21
דנא ואופי הסכסוך בין הצדדים. 22
23
33. החלטה בעניין מינוי המומחה הרפואי ובה הנחיות בעניין עריכת חוות הדעת מטעמו, 24
תינתן בנפרד. 25
26
34. דיון קד"מ נוסף יתקיים לפניי ביום 10.05.2022 בשעה 09:00. 27
המזכירות תזמין שירותי הקלטה לדיון. 28
29
35. ההחלטה ניתנת לפרסום תוך השמטה של שמות הצדדים ופרטים מזהים נוספים. 30
31
36. בנסיבות העניין וחרף התוצאה אליה הגעתי איני עושה צו להוצאות, וכל צד יישא 32
בהוצאותיו. 33

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 71688-12-20 י.ק ואח' נ' ג.ז.ק. ואח'

1

2

ניתנה היום, י"א חשוון תשפ"ב, 17 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

3

4

פאני גילת כהן, שופטת

5